

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 79
din.19.02.2013**

Dosar nr.: 286//2012

Petiția nr.: 3203/02.07.2012

Petent: Uniunea Democrată Magiară din România

Reclamat: L.O.V.-Primar Municipiul Craiova

Obiect: rugămintea adresată firmelor de construcții ca angajatorii de pe șantierele doljene să angajeze "minimum 80% craioveni, pentru că nu este normal să auzi vorbind ungrește în Craiovița".

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1 Uniunea Democrată Magiară din România, reprezentată prin domnul **K.P. ...**

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 L.O.V.- Primar Municipiul Craiova..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Partea reclamată susține că fiind prezentă pe șantierele din județul Dolj a făcut o declarație, pentru a trage un semnal de alarmă, referitor la șomajul ridicat din respectiva zonă. Petenta este de părere că ar fi de "preferat" ca, antreprenorii din domeniul construcțiilor, să angajeze muncitori din respectivul județ, pentru a se diminua astfel, efectul șomajului în rândul populației locale.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr.3203/13.08.2012, a fost citată *Uniunea Democrată Maghiară din România* în calitate de petentă, prin reprezentant pentru data de 11.09.2012. Procedură legal îndeplinită.

3.2 Prin adresa înregistrată cu nr.3203/13.08.2012, a fost citată *Primăria Craiova* în calitate de reclamată, prin reprezentant pentru data de 11.09.2012. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1 Petentul susține că primarul din orașul Craiova a declarat după o vizită pe trei șantiere din municipiu faptul că a rugat constructorii de drumuri ca, de acum înainte, muncitorii din construcții să fie în procent de minim 80% craioveni. Motivația reclamatei fiind; „...pentru că nu este normal să auzi vorbindu-se ungurește în Craiovița”. Având în vedere funcția și influența primarului asupra evoluției mentalității și vieții socio-economice și culturale a populației orașului, considerăm că fapta doamnei primar este nu numai discriminatorie, ci are un caracter de propagandă naționalist șovină de instigare la ură națională ce are un efect de creare a unei atmosfere umilitoare și ofensatoare îndreptate împotriva unei comunități.

Susținerile părții reclamate

4.2 Partea reclamată afirmă că în conformitate cu Legea administrației publice locale nr.215/2001, art.31, alin.1, coroborat cu art.65, alin. 1, după alegeri, primarul depune următorul jurământ; „Jur să respect Constituția și legile țării și să fac, cu bună credință, tot ceea ce îmi stă în priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei, orașului.....”. Ca urmare a acestor evenimente, primarul se obligă, să asigure bunăstarea locuitorilor respectivei comunități locale prin toate mijloacele cu putință.

4.3 Conform statisticilor A.N.O.F.M, de pesete un an, Județul Dolj se află pe primul loc în România ca număr de șomeri, raportat la numărul de locuitori. În atare condiții, consider că era obligația mea, în conformitate cu Legea nr. 215/2001, ca primar “să rog” constructorii neavând “obligativitatea”, să angajeze craioveni apărând astfel, interesele celor care m-au ales, așa cum specifică și jurământul. “De altfel, replica mea a dorit să sugereze faptul că muncitorii care lucrează pe șantierele craiovene nu au cum să fie craioveni, din moment ce, vorbesc ungurește “.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 Colegiul C.N.C.D. reține că, petiția așa cum a fost formulată relevă o situație în care, partea reclamată, în calitate de reprezentant al Primăriei Craiova, într-o declarație făcută pe șantierele din județul Dolj, și-a exprimat dorința ca constructorii de la drumuri, să angajeze minimum 80 % muncitori craioveni.

5.2 Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte

pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

5.3 Reiterând că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis invocat de persoana care se consideră discriminată, Colegiul observă că un asemenea raport, poate fi stabilit în prezenta speță.

Din conținutul petiției și documentele depuse la dosarul cauzei, se reține că partea reclamată a făcut anumite “declarații” care au fost mediatizate de către mass-media, acestea putând limita prin voința nemijlocită a angajatorului, accesul pe piața muncii a tuturor cetățenilor aflați în afara județului Dolj. Rugămintea reclamatei, ca angajatorii din domeniul construcțiilor de drumuri, să angajeze minimum 80% muncitori craioveni și neluarea în calcul liberalizarea pieței pe baza cererii și ofertei (prin omogenizarea muncitorilor din diferite naționalități și etnii), restrânge foarte mult dreptul unor cetățeni români, de a muncii în anumite zone din țară.

5.4 Colegiul director observă că în cauză, sunt prezentate indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art.2 alin.1) din O.G. nr.137/2000 republicată a constituit un obiter dictum în legătură cu “rugămintea” reclamatei

ca angajatorii din domeniul construcțiilor de drumuri din județul Dolj, să angajeze în procent de 80% muncitori craioveni; „...nefiind normal să auzi vorbindu-se ungurește în Craiovița”.

5.5 Colegiul director, recomandă părții reclamante în speță doamnei Primar al Municipiului Craiova-L.O.V. ca pe viitor, să promoveze prin declarațiile sale, respectul reciproc în ce privește naționalitatea fiecărui individ prin neâncălcarea principiului nediscriminării.

Opinie concurentă exprimată de Haller István

5.6 Petiția are ca obiect afirmația doamnei L.O. privind muncitorii în construcție care să fie „minim 80% craioveni, pentru că nu este normal să auzi vorbind ungurește în Craiovița”.

5.7 În fapt se constată că afirmația a fost făcută de reclamantă.

5.8 Consider că o astfel de afirmație nu reprezintă doar discriminare directă conform art. 2. alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, ci și hărțuire și discriminare multiplă conform art. 2 alin. 5 și alin. 6 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.9 Art. 2 alin. 5 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

5.10 Afirmația sugerează să nu se angajeze maghiari în zona Craiovei, prin urmare, crează un cadru ostil față de muncitorii de etnie maghiară din construcții care își caută un loc de muncă.

5.11 Cu siguranță reclamata ar fi considerat ca faptă de hărțuire dacă primarul din Odorheiu Secuiesc ar fi afirmat: „*nu este normal să auzi vorbind românește în Odorheiu Secuiesc*”. Ceea ce este hărțuire pentru români reprezintă hărțuire și pentru maghiari. Reclamata invocă jurământul făcut la investire privind respectarea **Constituției**, ori însuși **Constituția României** prevede egalitatea în fața legii și în fața autorităților.

5.12 În situația în care reprezentanții autorităților au astfel de percepții privind populația maghiară din România (care nu poate părăsi perimetrul în care trăiește pentru a găsi un loc de muncă), această comunitate este împinsă să solicite autonomie locală.

5.13 Art. 2 alin. 6 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.*”

5.14 În mod evident afirmația vizează în principal comunitatea maghiară, dar se referă și la cei care nu au domiciliul stabil în Craiova (reclamata dorește să impună un numerus clausus pentru toți cei care nu sunt din Craiova), prin urmare afirmația discriminatorie este bazată pe două criterii: cel al etniei și cel al domiciliului).

5.15 În conformitate cu **Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică**, publicată în **Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000**, art. 15, sancțiunile aplicate pentru discriminarea etnică trebuie să fie eficiente și proporționale.

5.16 CEDO a arătat în mod repetat că discriminarea etnică este cea mai gravă formă de discriminare, în unele situații reprezintă în sine un tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției (MOLDOVAN ȘI ALȚII nr. 2 ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI, nr. 41138/98 și 64320/01, 12 iulie 2005, § 111)**.

5.17 Totodată tratamentul discriminatoriu produce consecințe extrem de negative. Contractele de construcții realizate din bugetul local fiind semnate de reclamata, angajatorii vor tinde să trimită în șomaj persoanele de etnie maghiară sau cele care nu sunt din Craiova.

5.18 Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director trebuia să aplice amendă doamnei L.-O. V.. Acest lucru nu s-a putut realiza doar pentru că dosarul nu a fost soluționat în termenul legal (ultima adresă din dosar s-a înregistrat la data de 11.09.2012, după care au trecut 5 luni până la soluționare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale art.2 alin.1) din O.G nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

2 Recomandă părții reclamate în speță doamnei Primar al Municipiului Craiova-L.O.V. ca pe viitor, să promoveze prin declarațiile sale, respectul reciproc în ce privește naționalitatea fiecărui individ prin neâncălcarea principiului nediscriminării

3. Clasarea dosarului.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

a) Uniunea Democrată Magiară din România, reprezentată prin domnul K.P.

b) L.O.V. – Primar Municipiul Craiova, ..

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind**

prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA- Membru

PANFILE ANAMARIA-Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Intocmit: R. O.-Serviciul Asistență Colegiul director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.